

ชื่อหนังสือ:	ชิงช้าง
ผู้แต่ง:	จุฬามณี
สำนักพิมพ์:	ณ บ้านวรรณกรรม
พิมพ์ครั้งที่:	1
ปีที่พิมพ์:	2550
ราคา:	400 บาท

พุทธศักราช 2490

ผู้ใหญ่แก้ว กับ นางทองคำ แห่งตำบลท่าน้ำอ้อย จังหวัดนครสวรรค์ มีลูกสาว 4 คนคือ อิม อุ๋น บังอร และอารีย์

อิม พี่สาวคนโตเป็นที่รักของ ยอด นักเลงเจ้าถิ่น เช่นเดียวกับ อิน ลูกชายเศรษฐีใหญ่แห่งท่าน้ำอ้อย ก็หมายปองอิมอยู่เช่นกัน เมื่อยอดใช้คุณไสยทำเสน่ห์ให้อิมยอมตกเป็นของเขาแล้วพาอิมหนีไปก่อนวันแต่งงาน อินจึงประกาศทุ่มเททั้งชีวิตเพื่อดึงแย่งยอด เพื่อเอาตัวอิมกลับคืนมา

หลังจากที่อิมหนีไปแล้ว ผู้ใหญ่แก้วบังคับให้ อุ๋น แต่งงานกับอินแทนอิม แต่อุ๋นไม่รักอิน อุ๋นจึงพยายามจะฆ่าตัวตาย แต่บังอรมาเห็นเข้าก่อน จึงช่วยกันวางแผนให้อุ๋นหนีไป ในคืนวันก่อนที่จะถึงงานแต่งงานนั่นเอง และยังหลอกให้ ยิ่ง น้องชายของยอดตามอุ๋นไป จนรุ่งเช้าผู้ใหญ่แก้วและแม่ทองคำรู้จึงเสียใจเป็นอย่างมาก แต่เนื่องจากขัดคนทางบ้านอินไม่ได้จึงให้ บังอร มาแต่งงานแทนสมใจ เพราะว่าบังอร นั้นก็แอบรักอินมานานแล้ว

ส่วนอารี้นั้น ได้ย้ายไปอยู่กับ **น้ำทองแดง** ซึ่งเป็นน้องสาวของแม่ทองคำและ **สำเภา** ผู้เป็นน้ำขม และที่นี้เองที่อารีย์ได้เจอกับ **ปิง** คนงานในบ้าน ซึ่งปิงแอบชอบอารีย์ตั้งแต่แรกเห็น ในคืนวันหนึ่ง สำเภาก็ได้โอกาสที่จะปล้ำอารีย์ แต่โชคดีที่ปิงมาช่วยไว้ทัน แต่สำเภาก็โดนแทง เนื่องจากว่าปิงพยายามจะช่วยอารีย์ แต่พลั้งมือผลักสำเภาไปโดนมีด อารีย์จึงคิดว่าสำเภาตายแล้ว จึงหนีออกจากบ้านไปกับปิง และไปอยู่กับปิงที่ลำพูน

หลังจากที่อ้อมกับยอดหนีไปแล้วก็ได้ไปอยู่ด้วยกันที่หนองโพ ต่อมาอุ่นและยี่งจึงตามมาสมทบ และทั้งสี่คนจึงช่วยกันทำนาเพื่ออยู่เลี้ยงชีวิต ทางด้านอารี้นั้นหลังจากที่ได้ไปอยู่กับปิงแล้ว อารีย์ต้องทำงานหนักมาก และในคืนวันหนึ่งอารีย์กับปิงก็ได้เสียกัน ต่อมาเมื่อ **เรวัตร** แฟนของอารีย์มาเจออารีย์ที่ลำพูน อารีย์จึงคิดจะหนีไปจากปิง โดยให้เรวัตรพาไปส่งบ้าน เพราะเรวัตรบอกกับอารีย์ว่าสำเภายังไม่ตาย เมื่ออารีย์กลับมาบ้านจึงได้ทราบว่าตนเองตั้งท้อง ผู้ใหญ่แก้ว โกรธมากจึงไล่อารีย์ออกจากบ้าน อารีย์จึงไปเช่าบ้านอยู่กับปิงที่ปากน้ำโพ

ส่วนบังอรหลังจากที่ได้แต่งงานไปกับอินแล้ว อินไม่สนใจบังอรเลย เพราะในใจของอินไม่อาจจะรักใคร่ได้อีกแล้วนอกจากอ้อมคนเดียว บังอรเสียใจมากและบังอรก็ไม่ถูกกับ **เอียด** และ **อ่ำ** ผู้เป็นแม่และพี่สาวของอินด้วย ทำให้ชีวิตแต่งงานของบังอรไม่มีความสุขเลยแม้แต่นิด หลังจากทนไม่ได้ที่อินไม่สนใจเธอเลย ก็ได้รู้จักกับ **ปลัดสมชาย** และได้ลักลอบเป็นชู้กัน

ยอดได้พบกับ **มาลัย** ผู้หญิงที่อินได้จ้างมาเพื่อจะมาทำให้อ้อมกับยอดแตกคอกัน มาลัยทำเสน่ห์หยอดตามคำสั่งของอิน ยอดจึงหลงรักมาลัยทำให้อ้อมเสียใจมาก จนกลับไปอยู่บ้านที่ทำน้ำอ้อย แต่เมื่อกลับไปถึงบ้านก็เจอบังอร บังอรกลัวอินกับอ้อมจะกลับมารักกันจึงไล่อ้อมออกไป อ้อมจึงต้องไปอยู่กับอารีย์และปิงทางด้านหนองโพ อุ่นกับยี่งหาทางพายอดกลับมาวัดทำน้ำอ้อยและได้ให้ **หลวงลุง** ถอนเสน่ห์หยอด ยอดจึงกลับมาเป็นเหมือนเดิมและไปหาอ้อมเพื่อจะอธิบายเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้น แต่อ้อมไม่ฟัง เนื่องจากอินส่งมาลัยมาโกหกอ้อมว่ามาลัยท้องกับยอด อ้อมเสียใจมากและไม่ยอมคุยกับยอด ยอดจึงต้องกลับไปหนองโพพร้อมกับมาลัย ในที่สุดยี่งกับอุ่นก็รู้ความจริงว่ามาลัยนั้นไม่ได้ท้อง

หลังจากที่ขอรู้อวามาลัยไม่ได้ท้องจริง ก็จะไปหาอ้อม แต่ระหว่างทางนั้นขอดถูกอินจับตัวและทำร้ายจนตกน้ำไป แต่ขอดรอดกลับมาได้ ยิ่งจึงแค้นแทนพี่ชาย คินนั้นอุ้นทำให้อ้อมออกไปมาอิน ทำให้เธอได้อยู่กับขอดเพียงสองคนและได้เสียกันในคินนั้น สำหรับยิ่งที่จะไปมาอินนั้นพลาดทำถูกอินยิงและกลับมาตายที่หนองโพ หลังจากนั้นอ้อมได้กลับไปอยู่บ้านกับผู้ใหญ่แก้วและนางทองคำ

ขอดหนีไปเรื่อยๆ เพราะว่าอินนั้น ได้แจ้งตำรวจจับแล้ว โททกว่าขอดนั้นมาขโมยของในเรือ จนในที่สุด อินก็หายขอดจนเจอ อินฆ่าขอดจนขอดจมน้ำไปต่อหน้าต่อตาอ้อมซึ่งมาเห็นเหตุการณ์พอดี อ้อมเสียใจมากส่วนอุ้นนั้น หลังจากที่ได้ออกมาตามหาขอดก็ได้ถูก ชด คู่ปรับเก่าของยิ่งมาจับตัวไปขังไว้ในช่อง จนอุ้นรู้ว่าตัวเองท้องกับขอด

ต่อมาอารีษนั้นได้พบกับ **เสมอพงศ์** นายทหารยศร้อยเอก ซึ่งหลังจากรู้จักกันได้ไม่นาน เสมอพงศ์ก็ได้ขอรหัสแต่งงาน คินหนึ่งหลังจากอารีษคลอดลูกแล้วก็ได้พยายามหนีออกจากบ้าน แต่ปังจับได้ จึงเกิดการขู่ขุดกันจนไฟไหม้บ้านทำให้ปังคิดอยู่ในนั้น ส่วนอารีษก็กลับไปบ้านที่ทำน้ำอ้อย

อีกด้านหนึ่ง บังอรซึ่งเริ่มเกิดอาการแพ้ท้องจน อิน เอียดและอำจับได้ว่าบังอรท้องกับ **ปลัดสมชาย** และกำลังจะกินยาขับเลือด แต่อินพาบังอรไปบ้านผู้ใหญ่วแก้วก่อน บอกว่าบังอรเป็นชู้กับปลัดสมชาย ส่วนอุ้นทุกคนก็รู้ว่าไปขายตัวอยู่ในช่อง ทำให้ผู้ใหญ่วแก้วล้มลงและได้กลายเป็นอัมพาตไปครึ่งตัว ก่อนผู้ใหญ่วแก้วจะตาย ลูกสาวทั้งสี่คน กลับมาบ้านมาโหลสิกรรมให้พ่อเป็นครั้งสุดท้าย จนเมื่อผู้ใหญ่วแก้วสิ้นใจอุ้นกลับไปในช่อง และจะเอาปืนไปยิงชดแต่กลับพลั้งมือไปยิงเจ้าของช่องตาย ชดจึงขู่อุนว่าถ้าไม่ยอมติดคุกต้องทำงานที่ช่องยี่สิบปีจนกว่าคดีจะหมดอายุความ ซึ่งอุ้นก็ยอมเพราะว่ามีลูกอยู่ในท้อง

หลังจากนั้น ลูกสาวทั้งสี่คนก็ได้แยกย้ายกันไปมีชีวิตของตัวเอง อ้อมกลับมาอยู่บ้านเลี้ยงดูลูกของอารีษซึ่งหลวงลุงตั้งชื่อให้ว่า **อาทิตย์** และลูกของอุ้นซึ่งชื่อว่า **ยงชัย** และได้ทำกิจการน้ำพริกจนกิจการรุ่งเรือง ส่วนอุ้นใช้ชีวิตในช่อง บังอรแต่งงานกับปลัดสมชายและย้ายออกจากบ้านไป ส่วนอารีษก็เข้ากรุงเทพฯ ไปเพื่อไปแต่งงานกับเสมอพงศ์

สิบแปดปีต่อมา พุทธศักราช 2507

ชลาชลหรือยอดที่รอดชีวิตได้แต่งงานใหม่และมีลูกชื่อ ก้อย กัลยา และ แม่ของก้อย ก็มีลูกสาวคนหนึ่งที่ตั้งงานกับสามีเก่ามีอายุมากกว่าก้อยชื่อว่า กิ่ง กานดา อาทิตย์และยงชัย ได้ออกจากทำน้ำอ้อย มาเรียนต่อที่คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ ยงชัยก็ตกหลุมรัก อาทิตย์ได้ฟังเรื่องราวของอารีย์แม่ของตนมาจาก บังอรที่กรุงเทพฯถูกแทงเนื่องจากไปจับโจรที่ลักกระเป๋ากของอารีย์มา พอเขาฟื้นก็พบกับเสมอพงษ์สามีใหม่ของอารีย์และลูกสาวชื่อ อริสา อริสาทกหลุมรักอาทิตย์ และปิงที่รอดจากเหตุการณ์บ้านไฟไหม้ในอดีตก็ได้มาเจอกับอาทิตย์โดยบังเอิญ อาทิตย์จึงพาปิงมาอาศัยอยู่ที่วัดด้วย

อุ่นหลังจากอยู่ที่ช่องมาสิบแปดปีและชดเป็นซิฟิลิสจนฆ่าตัวตาย ทำให้เธอเป็นอิสระจึงมาเยี่ยมยงชัยที่มหาวิทยาลัย ก็ถูก สัญชัย คู่กัดของยงชัยและอาทิตย์ล้อว่าเป็นกะหรี ทำให้ยงชัยอับอายมาก แต่ได้กำลังใจจากก้อย เมื่ออาทิตย์ได้รู้จักกับ กิ่ง ทำให้อาทิตย์เริ่มชอบกิ่ง อริสาททะเลาะกับอารีย์ เพราะอารีย์สั่งให้อาทิตย์อย่ามายุ่งกับอริสา ทำให้อริสาโกรธมากและเก็บตัวอยู่ในห้องจนหนีออกจากบ้านมาอยู่ที่ห้องของอาทิตย์ที่วัด แต่แล้วเสมอพงษ์และอารีย์ก็แจ้งตำรวจจับอาทิตย์ข้อหาลักพาตัวและพรากผู้เยาว์ จึงทำให้อาทิตย์ติดคุก ปิงจึงได้รู้ว่าอารีย์เป็นแม่ของอริสาและได้จับอาทิตย์เข้าคุก ปิงเป็นห่วงลูกชายมาก จึงตามไปที่สถานีตำรวจเพราะอยากช่วยลูก แต่ก็ทำไม่ได้ อิมมากกรุงเทพฯพอดีและได้รู้ข่าวเรื่องอาทิตย์ จึงตามไปสถานีตำรวจพร้อมยงชัย

พอไปถึงก็ได้เจอกับอารีย์ที่กำลังจะเค้นความจริงจากอาทิตย์ เพราะเห็นอาทิตย์ใช้นามสกุล "เที่ยงตรง" นามสกุลเก่าของอารีย์เอง อิมจึงบอกความจริงกับอารีย์ว่าอาทิตย์เป็นลูกชายของอารีย์เอง แต่เมื่ออารีย์รู้ความจริงก็โวยวายว่าทุกคนโกหก และจะไม่บอกเรื่องนี้กับเสมอพงษ์ อิมจึงจะไปบอกเสมอพงษ์ แต่ก็ไม่ได้บอกเพราะว่าอารีย์ไม่ยอม ในวันนั้นอิมก็ได้เจอกับปิงและจะพาปิงกลับบ้านไปรักษาอาการติดเหล้า ปิงได้ขอร้องอิมไม่ให้บอกความจริงแก่อาทิตย์เพราะไม่อยากให้อาทิตย์รู้ว่ามิพ่อเป็นคนติดเหล้า

อารีย์ก็คิดว่าความลับจะถูกเปิดเผย จึงยอมถอนข้อหาจากอาทิตย์และมีอาการระแวงมากขึ้น เสมอพงษ์รู้สึกผิดปกติเมื่ออิมมาหาอารีย์ วันต่อมาเสมอพงษ์และอารีสามาหาอาทิตย์และยงชัยเพื่อถามเรื่องเกี่ยวกับอารีย์ เขาไม่ยอมบอกและให้ไปถามอารีย์เอง อารีย์เรื่องนี้เข้าจึงมาพาลใส่อาทิตย์ ซึ่งอาทิตย์และยงชัยได้กลับมาบ้านพอดี ทำให้อารีย์ได้เจอกับแม่ทองคำ อุ่น และบังอรเป็นครั้งแรกในรอบสิบแปดปี อารีย์มาอาละวาดใส่อาทิตย์และบอกให้อาทิตย์และยงชัยเลิกยุ่งกับตน จนกระทั่งอารีย์จะออกจากบ้านก็เจอเสมอพงษ์กับอารีสาที่รู้ความจริงทุกอย่างแล้ว ทั้งสองคนโกรธมากและไม่ยอมฟังอารีย์อีก

อารีย์เสียใจมาก แต่แม่ทองคำ อิม อุ่น และบังอรก็บอกให้อารีย์กลับไปขอโทษและยอมรับความจริง แต่เมื่อไปถึงก็ได้ทราบว่า เสมอพงษ์ได้พาอารีสาย้ายไปอยู่บ้านเดิมของเสมอพงษ์ โดยไม่ฟังคำขอร้องของอารีย์ ทำให้อารีย์ต้องอยู่คนเดียว

อารีสามาขอร้องอาทิตย์ช่วยทำให้เสมอพงษ์เข้าใจอารีย์ด้วย อาทิตย์จึงเล่าความจริงให้เสมอพงษ์ฟัง และขอให้ยกโทษให้อารีย์ด้วย แต่เมื่ออารีย์รู้ก็เข้ามาตวาดใส่อาทิตย์ทำให้เสมอพงษ์ไม่ยกโทษให้ ทางด้านยงชัยได้มาคุยกับชลาชลเรื่องจะให้แม่อิมมาสู่ขอก็อวย ชลาชลจึงตกลง จนในวันที่อิม อุ่น บังอรและแม่ทองคำจะเข้ากรุงเทพเพื่อมาสู่ขอก็อวยให้กับยงชัย ก็เกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิดเพราะแม่ทองคำล้มกับพื้นและสลบไป ทำให้ทั้งอิม อุ่น บังอร อาทิตย์และยงชัยตกใจมาก พาส่งโรงพยาบาล เมื่อไปถึงโรงพยาบาลทุกคนก็รู้ว่าแม่ทองคำเป็นโรคมะเร็งลำไส้ระยะสุดท้าย แม่ทองคำไม่ต้องการให้ลูกๆ มารักษาพยาบาล ขอร้องให้พาตัวเองกลับไปอยู่บ้านที่ทำน้ำอ้อย

เมื่อไปถึงบ้านหลวงพ่อกิ่งก็ได้มาหา แม่ทองคำบอกว่าอยากเห็นชายผ้าเหลืองก่อนตาย อยากให้อาทิตย์กับยงชัยบวชให้ ซึ่งยงชัยกับอาทิตย์ก็ได้ตอบตกลง อาทิตย์ไปที่บ้านของอารีย์เพื่อให้อารีย์อโหสิกรรมให้ แต่อารีย์ไม่ยอม ทำให้อาทิตย์เสียใจมาก ยงชัยกับอ้อยสัญญากันว่า จะไม่มีสิ่งใดที่จะมาขวางความรักของเราได้ อาทิตย์ได้สารภาพรักกับกิ่ง จนเมื่ออ้อยซึ่งชอบกิ่งอยู่มาเห็นเข้าก็เข้ามาทำร้ายอาทิตย์กับยงชัย แต่ยงชัยเอาไม้ฟาดอ้อยทำให้อ้อยบาดเจ็บสาหัส พระอินทร์รู้ว่ากำลังจะมีมารมาผจญ จึงตัดสินใจขึ้นมารับอาทิตย์และยงชัยกลับบ้านน้ำอ้อยทันที และให้อาทิตย์และยงชัยบวชในอีกสามวัน

บ้งอาก็ได้ขึ้นมารุงเทพและมาบอกอารีย์ว่าแม่เป็นมะเร็งลำไส้และกำลังจะตาย อยากให้อารีย์กลับบ้านไปบวชลูกตัวเอง บ้งอได้เอาพระที่เป็นของผู้ใหญ่แก้วให้อารีย์ดูและบอกว่า ให้สำนึกว่าก่อนผู้ใหญ่แก้วจะตายพ่อสั่งไว้ว่ายังไง ทำให้อารีย์สำนึกได้ว่าตนเองทำผิดอย่างมหันต์ ตัดสินใจจะไปงานบวชทางด้านสัตตชยก็วางแผนว่าจะยิงอาทิตย์และขงชัย

ในวันที่ทั้งสองคนบวช ชลาชล กิ่งและก้อยก็ได้ขับรถมาที่ทำน้ำอ้อย และแวะถามทางที่บ่มน้ำมัน สัตตชยกับลูกน้องวางแผนกันหลังบ่ม ชลาชลเดินมาได้ยินพอดี จึงถูกสัตตชยและพวกทำร้าย จนกิ่งและก้อยมาเจอจึงนำชลาชลส่งโรงพยาบาล พอชลาชลฟื้นขึ้นมา ก็บอกกับกิ่งและก้อยว่าจะมีคนมาทำร้ายทั้งสองคน ทำให้ทั้งกิ่งและก้อยตัดสินใจไปวัดทันที เมื่อไปถึงวัดทุกคนกำลังแห่ناقกันอยู่ โดยมีอ้อม อุ๋นและปิงที่อ้อมให้มาอยู่ในขบวนกำลังแห่ناقเข้าโบสถ์ ส่วนแม่ทองคำอาการเกิดกำเริบขึ้นบ้งอจึงพาไปนั่งพัก และได้เจอกับกิ่งและก้อยที่วิ่งหน้าตาตื่นมาบอกว่า มีคนจะมายิงناق ทำให้บ้งอและแม่ทองคำตกใจมาก บ้งอจึงฝากแม่ทองคำไว้กับกิ่งและก้อย ส่วนตนเองวิ่งเข้าไปในขบวนแห่และไปบอกอ้อมว่ามีคนจะมายิงناق อ้อมตกใจมากแต่อ้อมยังเดินอยู่ในขบวนจึงไม่รู้เรื่อง ส่วนสัตตชยที่อยู่ดีๆ ก็แอบเดินเข้ามาในขบวนแห่และถือปืนมาด้วย กำลังจะยิงناق ปิงเห็นพอดีจึงเข้ามาแย่งปืนกับสัตตชย ทำให้ทุกคนรู้ว่ามีคนจะมายิงناق

ทั้งอาทิตย์และขงชัยมาจัดการกับสัตตชยและลูกน้อง แต่อาทิตย์กลับเสียท่ากำลังจะถูกสัตตชยลั่นไก ปิงก็ได้เอาร่างเข้ามาบังกระสุนแทนอาทิตย์ ทำให้ปิงได้รับบาดเจ็บสาหัส อ้อมที่เห็นเหตุการณ์จึงขอให้กิ่งและก้อยพาร่างของปิงไปส่งโรงพยาบาล ส่วนสัตตชยก็ถูกอุ๋นและชาวบ้านช่วยกันจับตัวเอาไว้และนำไปส่งตำรวจ ส่วนอ้อมและอาทิตย์ก็ได้ไปเยี่ยมปิงถึงในห้องผ่าตัด อ้อมได้บอกความจริงกับอาทิตย์ว่าปิงคือพ่อแท้ๆ ของอาทิตย์ เมื่อได้ทราบความจริงอาทิตย์ก็ได้ขอร้องให้ปิงอยู่ดูอาทิตย์บวชก่อน ปิงให้สัตตชย ส่วนอารีย์ที่มาถึงวัดเช้าก็ได้ฟังเหตุการณ์ทั้งหมดจากบ้งอ ทำให้อารีย์ซาบซึ้งในน้ำใจของปิง จึงมาที่โรงพยาบาลและขอให้ปิงยกโทษให้ ซึ่งปิงไม่เคยโกรธหรือโทษอารีย์เลย

หลังจากนั้นหลวงพี่อินก็ได้ทำพิธีบวชให้ทั้งสองคน ปิงซึ่งนอนพักอยู่ที่ร.พ. ช้างๆ วัดทำน้ำอ้อยได้ยินเสียงสวดของพระก็พนมมือและหมดสติไป และหลังจากพอบวชเสร็จ พระทั้งสององค์ก็เดินออกมาจากโบสถ์ โดยมี แม่ทองคำ อ้อม อุ๋น บ้งอ และอารีย์ มาคอยรับ หลังจากนั้น อารีย์ก็ได้มาขอขมาแม่ทองคำ และที่ๆทุกคน ว่าขอบคุนที่ช่วยเตือนสติ และทั้งหมดก็ได้นั่งกอดกันอยู่หน้าโบสถ์ด้วยความดีนดีใจ

วันรุ่งขึ้นอิม อารีย์และพระอาทิตย์ได้มาเยี่ยมปิง หลังจากนั้นปิงก็สิ้นใจ ต่อมา แสน เพื่อนสนิทของ ยอดก็ได้มาร่วมงานศพที่วัด โดยบอกกับอิมว่าเหมือนมีอะไรมาคลำใจให้มาที่วัด ระหว่างทางกลับ แสนได้พบกับยอดหรือชลาชลที่มาร่วมงานศพ แต่เนื่องจากขางเบน ชลาชลจึงให้ลูกทั้งสองเข้าวัดไปก่อน ส่วนเขาก็ได้เปลี่ยนยางทำให้แสนเข้าใจผิดว่าผีของยอด ชลาชลตามแสนไปจนพบกับแม่ทองคำ อิม อุ๋น อารีย์ บังอร ทุกคนถึงกับตกใจมากจนอิมหมดสติไป หลวงพ่ออินสอบถามเรื่องราวและพบรอยกระสุนที่อินเคยยิงยอด อินจึงยอมเล่าความจริงทุกอย่าง และรู้ว่าชลาชลคือยอด อุ๋นบอกว่าพระยงชัยแต่งงานกับก้อยไม่ได้ เพราะยงชัยเป็นลูกที่เกิดจากอุ๋นกับยอด ส่วนก้อยเมื่อได้รู้ความจริงก็สลบไป ส่วนพระยงชัยเมื่อได้ยินความจริงจึงปิดห้องตั้งใจจะฆ่าตัวตาย แต่สุดท้ายก็ตัดใจเข้าพรรษาไปพร้อมกับพระอาทิตย์และพระอิน หลังจากที่เรื่องราวในบ้านทุกอย่างจบลง แม่ทองคำได้พบกับรูปผู้หญิงใหญ่แก้วว่าทุกอย่างจบลงแล้ว และแม่ทองคำก็สิ้นใจ

ผ่านไปแล้ว 1 ปีถึงวันแต่งงานของ อิมและยอด ทุกคนก็มาอวยพรกัน โดยยงชัยและอาทิตย์ก็มาพบกับก้อยและกิง โดยยงชัยก็ยังรักก้อยในฐานะน้องสาวและก้อยก็รักยงชัยเหมือนพี่ชาย อาทิตย์มอบแหวนให้กิงและสัญญาว่าจะแต่งงานกันทันทีหลังจากเรียนจบ อารีย์พาเสมพงษ์และอาริสามาแสดงความยินดีด้วย ในที่สุด อิม ชลาชล อุ๋น บังอร อารีย์ เสมพงษ์ อาทิตย์ ยงชัย กานดา กัลยา และอาริสาก็ได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุขตลอดมา

ความรัก... สามารถใช้เป็นตัวชักนำการกระทำให้เป็นไปในด้านดีและด้านไม่ดีได้ทั้งนั้น

รักเพื่อเป็นผู้ให้ หรือผู้เสียสละ หรือรักเพื่อที่จะครอบครองมาเป็นของเรา เราเลือกใช้ได้ทั้งนั้น

ถ้าเรารู้จัก รักให้เป็น รักอย่างมีสติ และรู้ว่ารักคือ "การเสียสละ" น่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดสำหรับทุกคนที่มีรัก จะรักคนรัก รักพ่อ รักแม่ รักพี่ รักน้อง รักลูก หรือรักใครก็ตาม

ถ้าเรารักให้เป็นแล้ว... สติที่เรามิจะนำพาการกระทำให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควรเอง.